

data sporządzenia
25.05.2023 r.

Audytor wewnętrzny
Andrzej Hawran

/usługodawca/

Europejski Instytut Usług Administracji Publicznej

(preferowany) mail: sekretariat@eiuap.pl

zadanieaudytowe@eiuap.pl

zadanieaudytowe2@eiuap.pl

audytor: 505 667 853 / sekretariat: 507 940 096

pn – pt. godz. 7.00 - 15.00

www: <https://eiuap.pl/>

Znak: Nowe.1197.1720.8.2023

SPRAWOZDANIE Z ZADANIA AUDYTOWEGO przeprowadzonego w Urzędzie Gminy w Nowem.

Temat zadania: Dochodzenie należności np. podatek od nieruchomości, rolny.

Obszar działalności: Urząd Gminy, Referat Budżetu i Finansów.

Cel zadania:

1. zebranie informacji i wydanie opinii o działaniach w obszarze związanym z tematem zadania,
2. racjonalne zapewnienie, że podejmowane działania w obszarze związanym z tematem zadania są realizowane.

Zakres podmiotowy: Urząd Gminy, Referat Budżetu i Finansów.

Zakres przedmiotowy zadania: Dochodzenie należności np. podatek od nieruchomości, rolny.

Kryterium oceny: zgodność z przepisami prawa; po przeprowadzonych czynnościach audytowych zostanie wydana ocena w obszarze działalności. Ocena dotyczyć będzie w szczególności adekwatności, skuteczności i efektywności kontroli zarządczej w obszarze działalności.

Data rozpoczęcia zadania: 21.04.2023 r.

USTALENIA

1. przepisy prawa powszechnie obowiązujące
2. przepisy prawa wewnętrznie obowiązujące
3. informacje na stronie BIP
4. 2 pisma audytowanego z 26.04.2023 r.

Uregulowania aktów prawa powszechnie obowiązującego

1. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa,
2. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego,
3. Akty prawa miejscowego (uchwała budżetowa, uchwała o wysokości podatku od nieruchomości).

Uregulowania aktów prawa wewnętrznego

1. Regulamin organizacyjny Urzędu Gminy BIP - Gmina Nowe: zarządzenie,
2. Zarządzenie nr 304/2021 Burmistrza Nowego z 28 października 2021 r. w sprawie wprowadzenia procedury windykacji należności Gminy Nowe, do których stosuje się przepisy ustawy – ordynacja podatkowa. BIP - Gmina Nowe: Zarządzenie Nr 304.2021 Burmistrza Nowe...

Rejestry

1. Ewidencja upomnień w podatku od nieruchomości,
2. Ewidencja upomnień w podatku rolnym,
3. Ewidencja upomnień w podatku od środków transportowych,
4. Ewidencja tytułów wykonawczych w podatku od nieruchomości,
5. Ewidencja tytułów wykonawczych w podatku rolnym,
6. Ewidencja tytułów wykonawczych w podatku od środków transportowych,
7. Rejestr wymiarowy łącznego zobowiązania pieniężnego, podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego (osoby fizyczne),
8. Rejestr wymiarowy podatku rolnego, od nieruchomości i leśnego (osoby prawne i in.),
9. Rejestr przypisów i odpisów łącznego zobowiązania pieniężnego, podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego,
10. Ewidencja podatników podatku rolnego, od nieruchomości i leśnego.

Sprawozdania

Sprawozdanie SP-1 „Podatki (Część A)” do 10 stycznia każdego roku oraz SP-1 „Podatki (Część B)” do 10 lipca każdego roku w zakresie podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego.

Sprawozdanie okresowe oraz roczne z rozliczenia dotacji celowej z realizacji wypłat producentom rolnym podatku akcyzowego. Okresowe rozliczenie i sprawozdanie składa się dwukrotnie w ciągu roku t.j:

- do 31 maja danego roku – w przypadku wypłat zwrotu podatku akcyzowego realizowanych od 1 do 30 kwietnia;
- do 30 listopada danego roku – w przypadku wypłat zwrotu podatku akcyzowego realizowanych od 1 do 31 października.

Roczne rozliczenie i sprawozdanie składa się do 31 grudnia danego roku.

Systemy informatyczne

Usługi Informatyczne INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek sp. j. Legionowo.

w tym:

- KSZOB – system księgowości podatków i opłat,
- EGZEKUCJE – system zarządzania wierzytelnościami,
- AUTA – system wymiaru podatków od środków transportowych,
- JGU – system wymiaru podatków lokalnych od osób prawnych,
- PODATKI – system wymiaru podatków lokalnych od osób fizycznych.

Kontrole zewnętrzne

Kontrola kompleksowa gospodarki finansowej gminy Nowe przeprowadzona od 10.03.2021-09.08.2021 przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Bydgoszczy.

Kontrole wewnętrzne

brak

Kontrole funkcjonalne

brak

Szkolenia

1. Wymiar i pobór podatków i opłat lokalnych (w każdym roku)
2. Uchwały podatkowe i bieżące problemy związane z podatkami i opłatami lokalnymi, najnowsze orzecznictwo (raz do roku).
3. Stosowanie wyłączeń, zwolnień i ulg w podatkach lokalnych- kto, kiedy i na jakich zasadach może korzystać z wyłączeń, zwolnień i ulg podatkowych.

4. Inwestycje w odnawialne źródła energii (farmy słoneczne, panele fotowoltaiczne itp. a podatki lokalne .
5. Zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej- problemy praktyczne.
6. Zmiany i bieżące problemy związane z podatkami i opłatami lokalnymi.
7. Podatki i opłaty lokalne w pytaniach i odpowiedziach, uchwała NSA z dnia 29.09.2021r. i jej wpływ na opodatkowanie budynków i budowli podatkiem od nieruchomości.
8. Zwrot podatku akcyzowego producentom rolnym w okresie pandemii COVID-19.
9. Jak skutecznie przeprowadzić postępowanie podatkowe w gminie, najnowsze problemy i zmiany w realizacji podatków lokalnych.
10. Ochrona danych osobowych oraz przygotowanie do wdrożenia RODO.
11. Pomoc publiczna udzielana przez gminy -ważne zmiany w 2018 r. i 2019 r.
12. Zwrot podatku akcyzowego producentom rolnym według nowych zasad obowiązujących od 1 stycznia 2019 r.
13. Ochrona danych osobowych w świetle Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, praktyczne aspekty stosowania RODO.
14. Pomoc publiczna udzielana przez gminy – zmiany i nowości w 2023 r.
15. Przedawnienie podatków i należności publicznoprawnych.

Audyt wewnętrzny zapoznał się z:

1. Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Gminy Nowe.
2. Zakresem obowiązków pracowników.

Podatek od nieruchomości

Zaległości podatkowe w podatku od nieruchomości

zaległości podatkowe w podatku od nieruchomości od osób fizycznych					
lp.	rok	przeniesienie z roku poprzedniego (na 1 stycznia)	przypis	wpłaty	bilans zamknięcia (na 31 grudnia)
1	2020	624.663,68	1.418.895,42	1.349.156,83	694.402,27
2	2021	694.402,27	1.509.992,63	1.508.211,84	696.113,06
3	2022	696.113,06	1.526.305,70	1.612.791,17	609.627,59
4	I kwartał 2023	609.627,59	1.793.743,00	617.663,91	

zaległości podatkowe w podatku od nieruchomości od osób prawnych					
lp.	rok	przeniesienie z roku poprzedniego (na 1 stycznia)	przypis	wpłaty	bilans zamknięcia (na 31 grudnia)
1	2020	204.951,90	3.079.920,00	3.067.422,67	217.449,23
2	2021	217.449,23	3.176.707,74	3.072.166,76	321.990,21
3	2022	321.990,21	3.993.605,00	3.942.913,06	372.142,15
4	I kwartał 2023	372.142,15	3.218.357,00	1.030.604,48	

Ile osób fizycznych zalega z podatkiem od nieruchomości

Na dzień 31.12.2022 r. – 127 osób

Do 300 zł – 90 osób

Do 1000 zł – 18 osób

Od 1000 zł – 19 osób

Ile osób prawnych zalega z podatkiem od nieruchomości

Na dzień 31.12.2022 r. – 12 osób (w tym powyżej 1000 zł – 6 osób)

Informacje o opomnieniach

W poniższej tabeli zawarte są upomnienia dotyczące podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego. W programie, z którego korzystamy przy wystawianiu upomnień i tytułów wykonawczych nie ma możliwości wydzielenia upomnień i tytułów na rodzaje podatku, którego dotyczą.

Należności podatkowe w podatku od nieruchomości od osób fizycznych		
lp.	rok	ile wystawiono upomnień
1	2020	469
2	2021	554
3	2022	609
4	I kwartał 2023	4

należności podatkowe w podatku od nieruchomości od osób prawnych		
lp.	rok	ile wystawiono upomnień
1	2019	19
2	2020	15
3	2021	17
4	2022	32

I kwartał 2023 – 3

Informacje o tytułach wykonawczych

należności podatkowe w podatku od nieruchomości od osób fizycznych		
lp.	rok	ile wystawiono tytułów wykonawczych
1	2020	140
2	2021	112
3	2022	115
4	I kwartał 2023	60

należności podatkowe w podatku od nieruchomości od osób prawnych		
lp.	rok	ile wystawiono tytułów wykonawczych
1	2020	8
2	2021	5
3	2022	8
4	I kwartał 2023	0

Informacje o wnioskach o wpis hipoteki na nieruchomości

należności podatkowe w podatku od nieruchomości od osób fizycznych		
lp.	rok	ile złożono wniosków o wpis hipoteki
1	2020	0
2	2021	0
3	2022	11
4	I kwartał 2023	0

należności podatkowe w podatku od nieruchomości od osób prawnych		
lp.	rok	ile złożono wniosków o wpis hipoteki
1	2020	0
2	2021	0
3	2022	2
4	I kwartał 2023	0

Informacje o ilości osób fizyczne, których należności podatkowe powstały przed 01.01.2018 r.

25 osób

Informacje o ilości osób prawnych, których należności podatkowe powstały przed 01.01.2018 r.

4 osoby

Informacje o ilości osób fizyczne, których należności podatkowe powstały przed 01.01.2018 r. zabezpieczone są hipoteką

4 osoby

Informacje o ilości osób prawnych, których należności podatkowe powstały przed 01.01.2018 r. zabezpieczone są hipoteką

2 osoby

W jakich dniach 2022 r. odbyła się kontrola funkcjonalna w zakresie ściągalności podatków od nieruchomości, przez kogo została wykonana oraz przedłożenia dowodu na tą okoliczność

brak

Ile kontroli zostało przeprowadzonych w roku 2022 i 2021 (oddzielnie) oświadczeń podatników w zakresie podawanych powierzchni związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą

2021 r. – kontroli w terenie nie przeprowadzono, na bieżąco sprawdzano powierzchnie podawane w informacjach podatkowych przez podatników względnie wzywano podatników do złożenia IN-1 i określenia powierzchni związanych działalnością gospodarczą, którzy w danym czasie byli przedsiębiorcami zgodnie z CEIDG.

2022 r. - jak wyżej.

Ile decyzji i z jakiego tytułu ustalono wymiar podatków w 2023 r. i 2022 r.

Lp.	tytuł decyzji określających wymiar podatków	ilość dec. w 2023	ilość dec. w 2022
1	Decyzja ustalająca wysokość zobowiązania podatkowego w podatku rolnym	212	214
2	Decyzja ustalająca łączne zobowiązanie pieniężne dla osób będących rolnikami	547	535
3	Decyzja ustalająca wysokość zobowiązania Podatkowego w podatku od nieruchomości	1483	1437
4	Decyzja ustalająca łączne zobowiązanie pieniężne dla osób niebędących rolnikami	705	691
5	Decyzja ustalająca wysokość zobowiązania podatkowego w podatku leśnym	4	4

W jakim okresie czasu pracownicy ustalali wymiar podatków.

W 2022 r. jeden pracownik ustalał wymiar podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości dla wszystkich podatników w gminie. Przygotowania do wymiaru zaczynają się po bilansie rocznym tj od ok 10 stycznia . Czas trwania samego wymiaru czyli naliczenie podatku i wydrukowanie decyzji zajmuje około od dwóch do trzech tygodni. Potem następuje kopertowanie i wysyłka decyzji – w tym zakresie pomagają inne dostępne osoby. Zazwyczaj praca z wymiarem kończy się najpóźniej do 15 lutego.

W 2023 r. w jakim okresie czasu pracownicy ustalali wymiar podatków

Prace przebiegały tak samo jak podano w 2022 r.

W jaki sposób przebiega praca w zakresie ustalania wymiarów podatków, w tym określenia w jakim systemie informatycznym

Ustalanie wymiaru podatków odbywa się z wykorzystaniem systemu Usługi Informatyczne INFO-SYSTEM Roman i Tadeusz Groszek sp. j. Legionowo.

Etapy ustalenia wymiaru podatków:

- 1) przygotowanie – wprowadzanie na bieżąco zmian w ewidencji podatników, aby dane podatkowe były jak najbardziej aktualne na dzień ustalenia wymiaru. Pozyskanie danych o władaniu nieruchomościami (kupno, darowizna, zamiana) oraz zawartych dzierżawach lub umowach najmu od odpowiednich jednostek (KOWR, nadleśnictwa, urzędy gmin, geodezja, starostwo powiatowe) oraz od podatników, którzy składają stosowne informacje podatkowe IN-1, IR-1 lub IL-1 wraz z załącznikami. W przypadku braku informacji podatkowych od podatników, następuje wysyłanie wezwań do ich złożenia. Uzupełnia się sukcesywnie całą ewidencję podatkową poprzez wprowadzanie zmian w składnikach do opodatkowania (np. nr KW, nr działek, nr obrębu), bazy osobowej i innych informacji podatkowych w danej jednostce opodatkowania (koncie). Analizowanie i wprowadzanie ulg i zwolnień podatkowych do systemu.
- 2) wprowadzenie do systemu odpowiednich stałych parametrów (np. prawidłowych wzorów decyzji, kosztów doręczenia, numeracji, itd.) i stawek podatkowych obowiązujących w danym roku podatkowym (wg uchwał) do naliczenia podatków.
- 3) Naliczanie podatków (ustalenie wymiaru) w systemie na poszczególnych kontach podatkowych i różnych formach tj. podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od nieruchomości, łącznego zobowiązania pieniężnego rolników i łącznego zobowiązania pieniężnego dla osób niebędących rolnikami.
- 4) Drukowanie decyzji wymiarowych – oryginałów i kopii dla właścicieli i współwłaścicieli nieruchomości. Czynność ta trwa zazwyczaj dwa tygodnie jeśli urzędnicy działają sprawnie. Na bieżąco sprawdza się prawidłowość wydruku (kompletność i czytelność). W razie błędów, decyzje są poprawiane.

Wszystkie 4 etapy wykonuje jeden pracownik – cała ewidencja podatkowa dotyczy ok 3300 kont wymiarowych

Zakończeniem wymiaru jest rozdzielenie decyzji na oryginały i kopie. Kopie odpowiednio posegregowane na podatki układa się w segregatory natomiast oryginały są zakopertowane. Część zaadresowanych decyzji zostaje wysłana pocztą podatnikom a część przekazana odpowiednim osobom do doręczenia. Ostatni etap wymiaru to potwierdzenie odbioru wydanych decyzji podatkowych. Po tym fakcie wymiar podatku w systemie podatkowym (księgowość) otrzymuje status -przypisany.

Czy system informatyczny mógłby być rozszerzony o jaką funkcjonalność, która umożliwiłaby w sposób szybszy lub tańszy przeprowadzić proces ustalania podatków.

Trudno powiedzieć, jeśli urzędnicy działają bez zakłóceń technicznych, to praktycznie system działa dość sprawnie. Najwięcej czasu w procesie wymiaru wymaga przygotowanie do wymiaru i kopertowanie. Wykonywanie wszystkich czynności na etapie przygotowania, naliczania i drukowania, przez jedną osobę jest trudne i czasochłonne. Inny podział pracy mógłby usprawnić prace wymiarowe.

Podatek rolny

Zaległości podatkowe w podatku rolnym

zaległości podatkowe w podatku od osób fizycznych					
lp.	rok	przeniesienie z roku poprzedniego (na 1 stycznia)	przypis	wpłaty	bilans zamknięcia (na 31 grudnia)
1	2020	52.077,89	463.938,34	469.840,64	46.175,59
2	2021	46.175,59	506.778,16	493.873,12	59.080,63
3	2022	59.080,63	520.721,00	544.277,32	35.524,31
4	I kwartał 2023	35.524,31	601.862,00	185.007,90	

zaległości podatkowe w podatku od osób prawnych					
lp.	rok	przeniesienie z roku poprzedniego (na 1 stycznia)	przypis	wpłaty	bilans zamknięcia (na 31 grudnia)
1	2020	4.292,26	118.146,00	114.008,26	8.430,00
2	2021	8.430,00	126.350,00	120.750,71	14.029,29
3	2022	14.029,29	128.788,00	133.007,64	9.809,65
4	I kwartał 2023	9.809,65	141.301,00	57.271,99	

Ile osób fizycznych zalega z podatkiem

Na dzień 31.12.2022 r. – 16 osób

Do 300 zł – 15 osób

Do 1000 zł – 0 osób

Od 1000 zł – 1 osoba

Ile osób prawnych zalega z podatkiem

Na dzień 31.12.2022 r. – 3 osoby (w tym powyżej 1000 zł – 1 osoba)

Informacje o upomnieniach

należności podatkowe w podatku od osób fizycznych		
lp.	rok	ile wystawiono upomnień
1	2020	
2	2021	
3	2022	
4	I kwartał 2023	

należności podatkowe w podatku od osób prawnych		
lp.	rok	ile wystawiono upomnień
1	2020	
2	2021	
3	2022	
4	I kwartał 2023	

Informacje o tytułach wykonawczych

należności podatkowe w podatku od osób fizycznych		
lp.	rok	ile wystawiono tytułów wykonawczych
1	2020	
2	2021	
3	2022	
4	I kwartał 2023	

należności podatkowe w podatku od osób prawnych		
lp.	rok	ile wystawiono tytułów wykonawczych
1	2020	
2	2021	
3	2022	
4	I kwartał 2023	

Informacje o wnioskach o wpis hipoteki na nieruchomości

należności podatkowe w podatku od osób fizycznych		
lp.	rok	ile złożono wniosków o wpis hipoteki
1	2020	0
2	2021	0
3	2022	0
4	I kwartał 2023	0

należności podatkowe w podatku od osób prawnych		
lp.	rok	ile złożono wniosków o wpis hipoteki
1	2020	0
2	2021	0
3	2022	0
4	I kwartał 2023	0

Informacje o ilości osób fizyczne, których należności podatkowe powstały przed 01.01.2018 r.

2 osoby

Informacje o ilości osób prawnych, których należności podatkowe powstały przed 01.01.2018 r.

0 osób

Informacje o ilości osób fizyczne, których należności podatkowe powstały przed 01.01.2018 r. zabezpieczone są hipoteką

0 osób

Informacje o ilości osób prawnych, których należności podatkowe powstały przed 01.01.2018 r. zabezpieczone są hipoteką

0 osób

W jakich dniach 2022 r. odbyła się kontrola funkcjonalna w zakresie ściągłości podatku, przez kogo została wykonana oraz przedłożenia dowodu na tą okoliczność.
brak

ZAKOŃCZENIE

Opinia audytora wewnętrznego o biegu zadania audytowego:

1. precyzyjne i merytoryczne odpowiedzi
2. spójne i terminowe odpowiedzi

Ocena adekwatności, skuteczności i efektywności kontroli zarządczej w obszarze działalności jednostki

Opinia audytora wewnętrznego:

W BADANYM OBSZARZE AUDYTU WEWNĘTRZNEGO /por. temat zadania/ AUDYTOR WEWNĘTRZNY NIE DOSTRZEĞŁ UCHYBIĘĆ

Skoro uchybień nie dostrzeżono, nie sformułowano zaleceń w badanym obszarze.

BADANIE AUDYTOWE OPOWIADA SIĘ ZA POZYTYWNĄ OCENĄ AUDYTOWANEGO W OPARCIU O PRZYJĘTE KRYTERIUM.

Rekomendacje:

- 1) dokumentowanie kontroli funkcjonalnej pracowników w obszarze badania (kontrola incydentalna); relacja: kierownik - pracownik; prowadzenie rejestru kontroli funkcjonalnej dla przeprowadzonych kontroli, które nie mają odzwierciedlenia w aktach sprawy kontrolowanej; prowadzenie rejestru kontroli funkcjonalnej; kolumna z podpisem kontrolowanego i wyniku kontroli
- 2) dokumentowanie kontroli wewnętrznej w obszarze badania (kontrola problemowa, kontrola poprawności wykonywania zaprojektowanego systemu realizacji zadań w badanym obszarze); relacja: wyznaczona osoba (np.: stanowisko kontrolera wewnętrznego, kierownik innej komórki organizacyjnej) do przeprowadzenia kontroli wewnętrznej spoza kontrolowanej komórki organizacyjnej; opracowanie rocznego planu kontroli wewnętrznych wraz z harmonogramem realizacji, sprawozdania z kontroli wewnętrznych, sprawozdanie z wykonania planu kontroli)
- 3) przeprowadzanie cyklicznych wewnętrznych szkoleń pracowników np. co kwartał, w zakresie obszaru badania, w tym przez wyznaczonych pracowników w kom. organizacyjnej (prelekcja pracownika dla innych pracowników; wskazany pracownik przedkłada 3 propozycje tematów szkolenia, kierownik wybiera jeden temat do przygotowania; wzmacnianie poziomu wystąpień publicznych, komunikacji oraz wzmacnianie systemu zastępstw).
- 4) wzmocnienie mechanizmów kontroli w zakresie zwiększania ściągalności zaległości objętych badaniem, w tym:
 - a) wydawania upomnień
 - b) zwiększenie ilości zabezpieczeń, w tym przez złożenie wniosków o wpis hipoteki na nieruchomości
 - c) wydania uregulowania wewnętrznego związanego z ściągalnością należności, w tym w tym wykonywania miękkiej windykacji (porozumienia) oraz twardej windykacji (wezwanie do zapłaty, kierowanie spraw do postępowania sądowego, egzekucyjnego)
- 5) ustalenie i przeanalizowanie spraw w zakresie skutecznego przerwania biegu przedawnienia należności,
- 6) dokonywanie kwartalnych sprawozdań z efektywności dochodzenia ściągalności należności z wskazaniem wskaźnika początkowego i końcowego za okres sprawozdawczy (trend ściągalności od początku roku).

Informacja:

„rekomendacje” – propozycje audytora wewnętrznego mogące przyczynić się do wzmocnienia zaprojektowanego systemu realizacji zadań w badanym obszarze; tj. wdrożonych mechanizmów kontroli.

**Audyt wewnętrzny w jednostce audytowanej jest prowadzony
zgodnie z Międzynarodowymi standardami praktyki zawodowej
audytu wewnętrznego**

Informacja:

standard 1321 komunikatu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie standardów audytu wewnętrznego dla jednostek sektora finansów publicznych z dnia 12 grudnia 2016 r. (Dz.Urz.MRiF z 2016 r. poz. 28)

Audyt wewnętrzny

Andrzej Hawran

/podpis elektroniczny/

zaświadczenie Ministra Finansów nr 264/2004